

דרך מצוותיך

שו"ת בהלכה מרבינו

דיני נט"י לאחד לווית המת

המשתתף בלויה חוץ מד' אמות מהמת, האם צריך ליטול ידיו שאלה: המלווה את המת צריך ליטול ידיים, האם זהו דוקא כשהולך תוך ד' אמות למטה, או אפי' חוץ לד' אמות, דהמ"ב לא חילק, ומביאים שה"ערוך השולחן" מחלק. וצ"ע לדינא. תשובה: אפי' חוץ.

האם בחוץ מד' אמות למת, יש איסור כניסה לבית שאלה: בענין איסור כניסה לבית אחר לוויה לפני נט"י, האם גם בזה נחמיר כשהיה בלויה חוץ לד' אמות מהמת, או לא. דהמ"ב לא חילק, ובשם החכמת אדם מביאים, שרק בהלך בתוך ד' אמות למטה אסור להכנס לבית, וצ"ע. תשובה: כן.

זריזות בנטילה טרם כניסתו לבית

שאלה: האם צריך להזדרז בנטילה שאחר לוויה, כל זמן שהולך ברחוב ולא נכנס בבית, או לא. תשובה: אין חיוב.

הנוסע ברכב בלויה אם צריך ליטול ידיו

שאלה: הנוסע בלויה ברכב, האם חייב בנט"י אח"כ, או שרכב חוצץ. תשובה: יש נוטלין.

האם מותר להכנס לרכב בלי נט"י

שאלה: נסתפקתי האם איסור כניסה לבית, כולל גם איסור כניסה למכונית, ששמא מכונית הוי כמו בית, או לא, וצ"ע. תשובה: אולי וכמדומה שמקילין.

המהלך בדרך ורואה לוויה לתומו, בדרך הליכתו

שאלה: מי שהלך ברחוב, ורואה, במקרה, לוויה, וממשיך ללכת לתומו למקום שרצה ללכת, ובמציאות לוויה את המת, אבל לא נתכוין כלל ללויה. האם צריך ליטול ידיו. תשובה: כן.

כניסה לחנות באמצע לוויה

שאלה: הרוצה באמצע הלוויה לאכול או לשותת, ונכנס לחנות לקנות אוכל או שתיה, האם צריך ליטול ידיו. תשובה: כן.

האם מותר להכנס לגגון ברה"ר

שאלה: הנמצא בלווית המת, האם מותר להכנס לגגון שיש ברחובות, בלי נט"י. תשובה: לא נזכר רק בית.

להכנס לבית כנסת בלי נט"י

שאלה: הנמצא בלווית המת, האם מותר להכנס לבית הכנסת בלי נט"י. תשובה: כל הבתים בכלל.

הנכנס לביתו בין לוויה ללויה

שאלה: מי שהיה בלוויה אחת והולך רח"ל, לעוד לוויה, ובאמצע רוצה להכנס לביתו לזמן מועט, האם צריך ליטול ידיו. תשובה: ראוי להזהר. (דולה ומשקה)

דרך פיקודיך

פנינים על פרשת שבוע

מדוע רגמו את שבט בנימין שקפץ ראשון לים

וַיָּבֹאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּתּוֹף הַיָּם (י"דכ"ב)

סיפר רבינו לנכדו רבי מתתיהו שטיגל (שבט תשס"ד), שלא מזמן הגיע אליו יהודי מבוגר (רבי זלמן ליב אסטולין, גיסו של הגה"צ רבי יעקב גלינסקי) להתייעץ על איזה ענין, ובתוך הדברים סח שבצעירותו נשלח לצבא הרוסי ושהה יחד עם עוד חיילים גוים. ויום אחד הוצרכו לעבור במקום שהיה חשש שיש שם מוקשי מוות, והחיילים כמובן חששו לעבור שם, ואמרו זה לזה, הנה יש ביננו יהודי, נשלח אותו ראשון, כדי שאם יקרה משהו יפגע הוא ולא אנחנו...

והמשיך היהודי – אז הבנתי פשט בדברי הגמרא הנראה תמוה.

במסכת סוטה דף ל"ו ע"ב איתא, "כשעמדו ישראל על הים היו שבטים מנצחים זה עם זה, זה אומר אני יורד תחלה לים וזה אומר אני יורד תחלה לים, קפץ שבטו של בנימין וירד לים תחילה וכו' והיו שרי יהודה רוגמים אותם שנאמר שרי יהודה רגמתם"

ותמוה, וכי בגלל ששבט בנימין קפץ ראשון לכן מגיע לו סקילה באבנים? אבל אז הבנתי: כשיש דבר קשה לביצוע, כל אחד מתחמק ושולח את השני. אבל בכניסה לים שזה היה מצוה, אדרבה, כל אחד רצה להיות ראשון: וכשקפץ בנימין תחילה ראו בכך שבט יהודה זלזול, שנראה כאילו הם חוששים ושולחים דווקא את הקטן, אדרבה הם רוצים להיות ראשון, ולכן רגמו אותם. וקילס רבינו ביאור זה.

באותו ענין, סיפר חתן רבינו הגאון רבי שרגא שטינמן: כשהיה רבינו שליט"א צעיר, הבחין כי בשמחת תורה יש הקפות "חשובות" בעיני הקהל (כמו הקפה ראשונה ואחרונה) שיש עליהם קופצים, וגבאי בית הכנסת מחלק אותם לקונים בדמים או לראשי הקהל, ואילו הקפה שישית נחשב להכי פחותה, שאין לה דורש, כי אומרים בה "עוזר דלים הושיעה נא, פודה ומציל הצליחה נא" ותמיד חיפשו מי רוצה את זה.

ורבינו קם ועשה מעשה. הוא פנה לגבאי ואמר שרוצה בדווקא הקפה זו, באומרו שהוא זקוק אכן שעוזר דלים יושיעו... ועמד על זה בכל שנה, ובמשך הזמן אנשים ראו שהוא מחשיב את זה וביקשו גם, ונהפך הגלגל, שהקפה זו נחשבת למכובדת יותר.

(שבענו מטובך)

האם מותר ליקח פחות מעומר לגולגולת ולסמוך על הנס שאלה: "וילקטו המרבה והממעית" (ט"ז י"ז), וברש"י "יש שלקטו הרבה ויש מעט וכשבאו לביתם מדדו וכו' ומצאו שלא העדיף". האם היה מותר להם ליקח פחות מהנצרך, ולסמוך על הנס שכאשר יבואו לביתם יהיה עומר לגולגולת. תשובה: מותר אם חוששין לביטול תורה. (אריה שאג)

דרך חוקיך

שו"ת על הש"ס מרבינו

מסכת שבת

קכט:

ביאור דברי הגמ' 'ומודים חכמים לר' יוסי בב' תינוקות' שאלה: "אמר רב הלכה כרבי יוסי", ואח"כ אמר רב "ומודים חכמים לרבי יוסי בשני תינוקות". וצ"ב דאחר שפסק רב הלכה כרבי יוסי, מאי נפק"מ שמודים חכמים לרבי יוסי בשני תינוקות. תשובה: לדעת את האמת.

קלג:

נוי מצוה הוי דאורייתא או דרבנן שאלה: "זה אלי ואנוהו, התנאה לפניו במצוות". האם זה דאורייתא או דרבנן. תשובה: דאורייתא, ועמש"כ במס' ס"ת בדוכסוסטוס פ"ה ברייתא ה'.

קלד:

רחיצת קטן בחמין שהוחמו בשבת לאחר המילה שאלה: "מרחיצין את הקטן", ובגמ' ביארו דאף בחמין שהוחמו בשבת לאחר המילה. ולכאורה נאמר כאן רק היתר של הבערה ולא בישול דאורייתא, דהא התינוק אין צריך מים בחום יד סולדת, ולא מצאנו בשום מקום שהעירו כן, מאי טעמא. תשובה: הכל כפי הצורך. ובפעם אחרת ענה: צריך שיהא מבושל כראוי.

(אריה שאג)

דבר העורך

אל תגעו במשיחי

- זכינו השבוע לשמוע בחרדת קודש הדאגה הגדולה של רבותינו מהניסיון הנורא של רשעים ידועים מכמה סוגים המנסים רח"ל במסווה צדקני אם "בדאגה לבריאות הציבור" או "בקנאות" (ליצה"ר שמות רבים...), למשוך צעירי הצאן מאהלה של תורה, לפעמים "מרגיעים" כביכול אך לזמן מועט...

וב"ה בתחילת השבוע זכינו לשמוע דעת התורה בענינים אלו כשרבינו התבטא בחריפות על אותם רשעים המנסים בתיעודים ופרסומים למנוע לימוד ילדי תשב"ר: תבוא עליהם קללה.

ולאחמ"כ בענין ההפגנות זכינו לשמוע קריאה ע"ד רבן של ישראל ומרן ראש הישיבה שליט"א לבני הישיבות וז"ל: אף שכמובן אין מי מקהל החרדים לדבר השם שמגיע להשתתף בהפגנות אשר כידוע אין זה דרכה של תורה, ובוודאי שלא עלתה על דעת מאן שהוא להתחבר עם הפוחזים מחוץ למחננו שמציתים אש האלימות. בנוסף גם יש לעורר שאין להתקרב למקומות אלו ויש בזה משום הרחק מן הכיעור, וראוי למנוע את מידת הסקרנות לזה, כי עצם ראיית מעשים אלו מזיקה לנפש. ומן השמים ירחמו, שילמדו תועים בינה, וילכו בדרכה של תורה, עכ"ל.

וראים בשניהם דבר אחד, בני התורה מקומם אך ורק באהלה של תורה, והיחידים שיכולים להכריע לנו מתי לצאת ואיך לצאת [לא משנה למה] זה אך ורק עיני העדה, ומתי שהם אומרים אז זה קיום התורה, וכבר בעבר רבינו ציין במצבים דומים את המדרש בדברים רבה (פרק א' אות יט): הצפינו עצמכם בדברי תורה, וכו' עיי"ש.

ונסיים ונחזור שוב על דברי רבותינו עיני העדה: לימוד התורה היא המגן והמושיע בעת הזאת, עכ"ל, ובזה כלול כל מה שכתבנו וד"ל.

אשרי העם שרבינו מנהיגו

מהנעשה והנשמע בקודש פנימה בשבוע האחרון

- ע"ד רבן של ישראל הוכרז על יום חמישי שעבר כיום תפילה עולמי לעצירת הנגיף הקורונה, מעמד מיוחד נערך בקבר רחל בהשתתפות בשידור חי של רבינו מחדר לימודו, שלפני התיבה עבר בנו חביבו הגרי"ש שליט"א, במעמד השתתפו עוד רבנים מכל רחבי תבל, ומאות אלפי עמך בית ישראל שהצטרפו בשידור ישיר, וכן נערך מעמד מיוחד בשידור טלפוני ע"י המערכת, בהשתתפות גדולי תלמידי רבינו שנשאו דברים במשנתו בחשיבות כח התפילה בעת הזאת, במעמד נשאו דברים הפוסק הגרי"א דינר, נכדו הגר"ג הוניגסברג, הגרמ"י שניידר, והמשיב הגרי"ב גולדנטל, עברו לפני התיבה באמירת תהילים ואבינו מלכינו וקבלת עול מלכות שמיים המשיב הגרא"ח שציגל, המחנך הרב פרייזלר, שזעקו יחד עם המוני בית ישראל.

- ביום חמישי נערך בקודש פנימה שמחת הווארט למקורבו חביבו החתן הבה"ח ישראל אוהיון לרגל אירוסיו בשעת"מ, רבינו שתה לחיים לרגל השמחה ובירך החתן בחום.

- רבן של ישראל הכריע לרב העיר ב"ב הגאון ר' שבח צבי רוזנבלט שיכול ליסוע לחו"ל לצרכי מצווה שנוסע ללא חשש שידבק, וכן שנשים בהריון יכולים לעשות חיסונים כנגד הנגיף הקורונה ללא חשש, יצויין שבתחילת השבוע לאחר פרסום ההכרעה, עלה מנכ"ל בוני עולם הרב אליקים לבנון ושאל שאלות מפורטות יותר בענין, כשרבינו מכריע שבכל מצב לעשות החיסון ואף ללא רשות הבעל, רבינו התבטא: זה פיקוח נפש.

- ביום שישי רב מרכז ב"ב הגאון רי"א דינר הביא מסר מבית רבינו שליט"א שכולם יעשו את החיסון, אנשים, נשים, כל הגילים כל המצבים, כולם יעשו, ורבינו אמר שלפני שעושים החיסון לחשוב אין עוד מלבדו הכל מהרבונו של עולם, ואחרי החיסון להגיד נשמת, להודות שזוכים לעשות השתדלות במצווה של ונשמרתם מאד לנפשותיכם. ורבינו בירך כל אחד ואחד שאף אחד לא יוזק.

- רבן של ישראל השתתף לראשונה בטחינת חטים עבור מצות שיחולקו לאברכי ותומכי כולל טהרות מיסודו של מרן רה"י הגרמ"י ליפקוביץ' זיע"א. ראש מועצת טלו סטון הרב יצחק רביץ שאל את רבן של ישראל שליט"א ומרן ראש הישיבה שליט"א לגבי החיסונים לבחורי הישיבות. והם הורו שכל הבחורים מעל גיל 16 עליהם לחזור מהישיבה ולבוא ולהתחסן במתחם החיסונים שיפתח בשבוע הבא ביישוב.

- בכינוס החירום בב"ב הביא שד"ר הרב משה גפני כי נכנס לפני הכינוס לרבינו, ורבינו ביקש ממנו למסור למשטרה בשמו שיפסיקו עם הדברים הנוראיים שהם עושים לתושבי בני ברק - הם לא עשו שום דבר רע, וכן שיפסיקו ההפגנות, יצויין שלאחמ"כ הוסיף רבן של ישראל שליט"א ומרן ראש הישיבה שליט"א לבני הישיבות בדברים חדים כנגד ציפה בהפגנות וכ"ש ההשתתפות (ע"ע בהרחבה בדבר העורך).

- ביום שלישי - יום המסוגל, נערך בקודש פנימה בראשות רבינו, מעמד מושב בית דין בו העתיר רבינו פרשת המן המסוגל לאמרו ביום זה, ויחד עמו הצטרפו מרנן הגאונים חתנו הגר"ש שטיינמן, רבה דנאות יוסף הגרמ"ש אדלשטיין, בנו חביבו הגרי"ש, למען פרנסה ברווח לתורמים לקופת העיר, ובסיום המעמד אף חתמו על שטר מיוחד בו כתבו כי התורמים יזכו במידה כנגד מידה שלא יבואו לידי עוני.

לרפואת האישה החשובה מרת חנה בת בלה הדסה שתחיל אשר חלתה בנגיף הקורונה

לתרומות והנצחות ניתן לפנות
לפלאפון - 052-760-6474

יו"ל ע"י קו דרך אמונה: 0799-211-666
לקבלת הגיליון במייל: a0799211666@gmail.com
הגיליון יו"ל בסיוע עמותת "נעשה אדם" ע.ר. 580652063